

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

VISIO, Innovatiivinen vihreä siirtymä Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaavan tilannekatsaus

MYR 26092025

Mari Siivola, aluesuunnittelun johtaja ja
Ilona Mansikka, kaavoituspäällikkö / Uudenmaan liitto

Lainvoimaista Uusimaa-kaavaa täydennetään vihreän siirtymän teemoilla

- Kaavan nimenä ***Innovatiivinen vihreä siirtymä – Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava (VISIO)***
- Täydentää lainvoimaista maakuntakaavaa vihreään siirtymään liittyvien teemojen osalta
- Maakuntahallitus päätti käynnistää kaavatyön 13.5.2024
- Kaava kuulutettiin vireille keväällä 2025 ja OAS oli kommentteilla
- OAS-palautteen pohjalta kaava-alueen laajennus Östersundomiin, uudelleen vireilletulo ja kommentit päivitettyyn OAS:iin kesällä 2025

Vihreän ja puhtaan siirtymän määritelmä

Muotoiltu Uudenmaan liitossa kaava- ja ohjelmatyön pohjaksi

Vihreä ja puhdas siirtymä on välttämätön muutos kohti ekologisesti kestävästä taloudesta ja elinvoimasta. Kestävä talous perustuu vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin ja luonnonvarojen kestäväan käyttöön.

Siirtymä mahdollistaa hiilineutraalin yhteiskunnan rakentumisen, parantaa ekologista tasapainoa, hillitsee ilmastonmuutosta sekä edistää siihen sopeutumista, sekä turvaa tulevaisuuden elinmahdollisuuksia.

Puhdas energia on tiivis osa siirtymää. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen puhtailla energiaratkaisuilla on keskeinen tavoite siirtymässä.

Uudellamaalla vihreässä ja puhtaassa siirtymässä painottuvat innovaatiot, resurssiviisaus, luonnon ja ympäristön asettamat rajat, kestävä liikenteen, logistiikan ja infrastruktuurin kehittäminen sekä oikeudenmukaisuus ja sosiaalinen hyväksyttävyys.

Muutokseen kannustavat EU-tason sääntely, kansainväliset ja kansalliset ilmastotavoitteet, sekä Uudenmaan maakunnallinen tavoite saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Uudenmaan liitto haluaa olla edelläkävijä myös vihreän ja puhtaan siirtymän edistäjänä sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

VISIO Innovatiivinen vihreä siirtymä

Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava

- VISIO-kaava täydentää ja osin korvaa lainvoimaista maakuntakaavaa vihreään siirtymään liittyvien teemojen osalta koko maakunnan alueella, ja sen tavoitevuosi on 2050.
- Lainvoimaiset maakuntakaavat säilyvät voimassa, mutta joitain VISIO-kaavan teemoihin liittyviä merkintöjä on tarkoitus päivittää
- **VISIO-kaavan teemat:**
 - Energia
 - Luonto ja hiilensidonta
 - Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto
 - Vesihuolto ja vesivarat
 - Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne
- **Läpileikkaavat näkökulmat:**
 - ilmastonmuutokseen vastaaminen
 - turvallisuus, resilienssi ja huoltovarmuus
 - Hyväksyttävyys ja oikeudenmukaisuus
 - Innovatiivisuus

VISIO-kaava käsittelee viittä teemakokonaisuutta

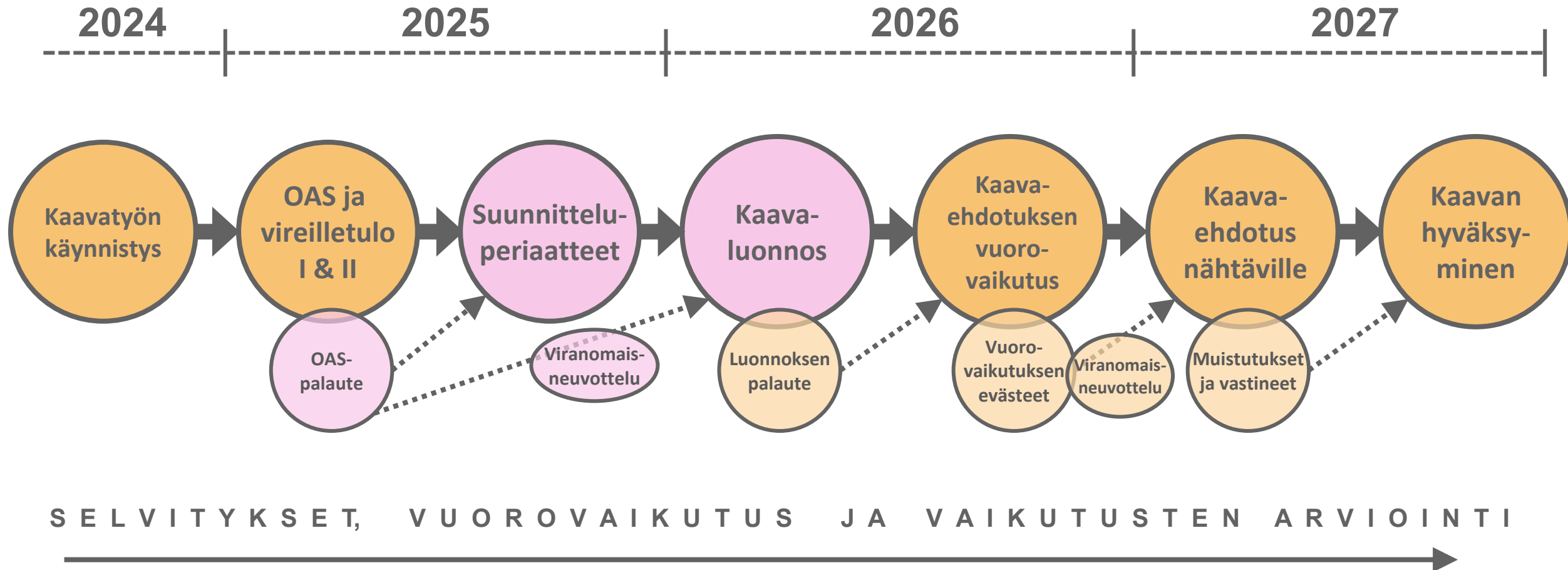
- Teemat valittiin laajan vuorovaikutuksen sekä lainvoimaisen kaavan täydennys- ja päivitystarpeiden arvioinnin pohjalta.
- Jokaisesta teemasta on tehty syksyn 2024 aikana kehityskuvat, jotka toimivat kaavan tausta-aineistona.
- Kehityskuvien lisäksi on laadittu useita selvityksiä kaavan eri teemoihin ja toimintaympäristön muutoksiin liittyen. Lisäselvityksiä tehdään luonnoksen pohjaksi useista teemoista.
- Kehityskuvien pohjalta on koottu kaavan tavoitteet osallistumis- ja arvioitisuunnitelmaan, joka oli nähtävillä keväällä ja kesällä 2025.
- Tavoitteiden lähtökohtina huomioitu Uusimaa-ohjelman painopisteet ja tavoitteet sekä lainvoimaisen Uusimaa-kaavan tavoitteet.

VISIO-kaavan läpileikkaavat näkökulmat:

- ilmastonmuutokseen vastaaminen
- turvallisuus, resilienssi ja huoltovarmuus
- Hyväksyttävyys ja oikeudenmukaisuus
- Innovatiivisuus

Kaavan tavoiteaikataulu 2024-2027

VISIO-kaavan tilannekatsaus syksy 2025

- VISIO-kaavan suunnitteluperiaatteet valmisteltiin laajassa sidosryhmävuorovaikutuksessa keväällä 2025 kaavan tavoitteiden pohjalta
- Suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin maakuntahallituksessa 25.8.2025, ja niistä on esittely kokouksessa
- Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä keväällä ja kesällä 2025. OAS-palautteen pohjalta maakuntahallitus päätti sisällyttää kaava-alueeseen myös Östersundomin maakuntakaavan alueen Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.
- OAS-palautetta ja sen pohjalta tehtäviä toimenpiteitä käsiteltiin kaavan 1. viranomaisneuvottelussa 18.9.
- OAS:in palautteen ja suunnitteluperiaatteiden sekä käynnistettyjen selvitysten pohjalta valmistellaan kaavaluonnos tämän syksyn aikana tiiviissä vuorovaikutuksessa sidosryhmiemme kanssa. Luonnos on tarkoitus asettaa nähtäville keväällä 2026.

VISIO-kaavan läpileikkaavat näkökulmat:

- ilmastonmuutokseen vastaaminen
- turvallisuus, resilienssi ja huoltovarmuus
- Hyväksyttävyys ja oikeudenmukaisuus
- Innovatiivisuus

Uusimaa-ohjelman painopisteet

Ympäristöviisas Uusimaa

Menestyvä Uusimaa

Onnellisten Uusimaa

VISIO-kaavan päätavoitteet

1. Ilmastonmuutokseen
vastaaminen ja luonnon
monimuotoisuuden
lisääminen

2. Kestävän ja innovatiivisen
kilpailukyvyn vahvistaminen

3. Toimintavarmuuden ja
turvallisuuden edistäminen

Kaavan suunnittelu- periaatteiden teemat

ENERGIA

LUONTO JA
HIILENSIDONTA

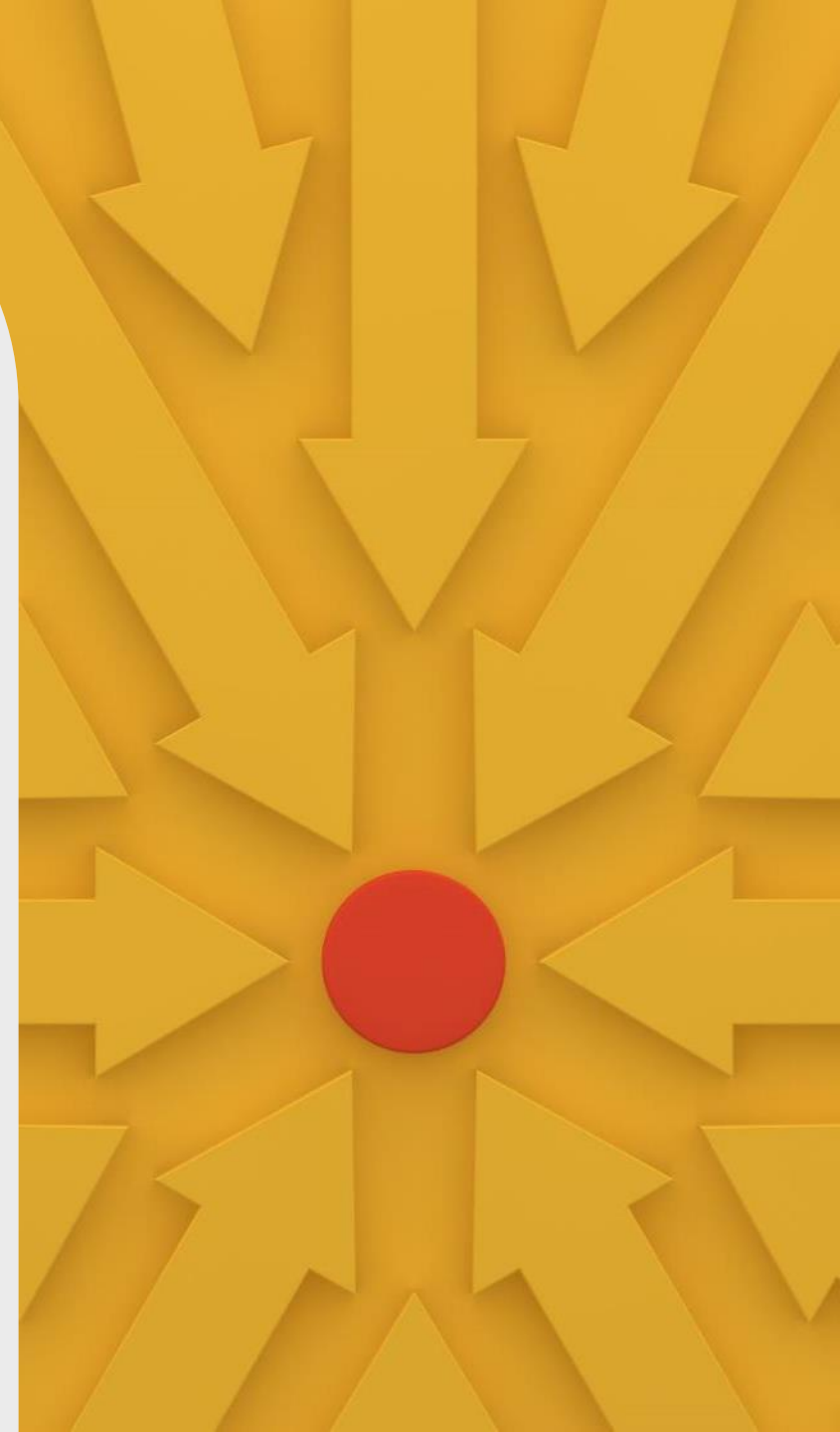
TEOLLINEN
TUOTANTO,
KIERTOTALOUS JA
MAA-AINESHUOLTO

VESIHUOLTO JA
VESIVARAT

LOGISTIIKKA JA
PITKÄN MATKAN
HENKILÖLIIKENNE

VISIO-kaavan suunnitteluperiaatteet

- **Tavoitteet määrittelevät yleispiirteisemmin mihin kaavalla pyritään ja suunnitteluperiaatteet kuvaavat tarkemmin millä kaavan keinoilla sinne päästään.**
- Suunnitteluperiaatteet ohjaavat kaavaluonnoksen laadintaa ja tarkentavat VISIO-kaavan tavoitteita.
- Periaatteita on vuorovaikutettu laajasti eri sidosryhmien kanssa keväällä 2025.
- Suunnitteluperiaatteita on yhteensä 30 kpl ja ne on kirjattu yleisellä tasolla. Lisäksi periaatteista on ohessa esitelty esimerkkejä siitä, miten ne voisivat toteutua kaavaluonnoksessa.

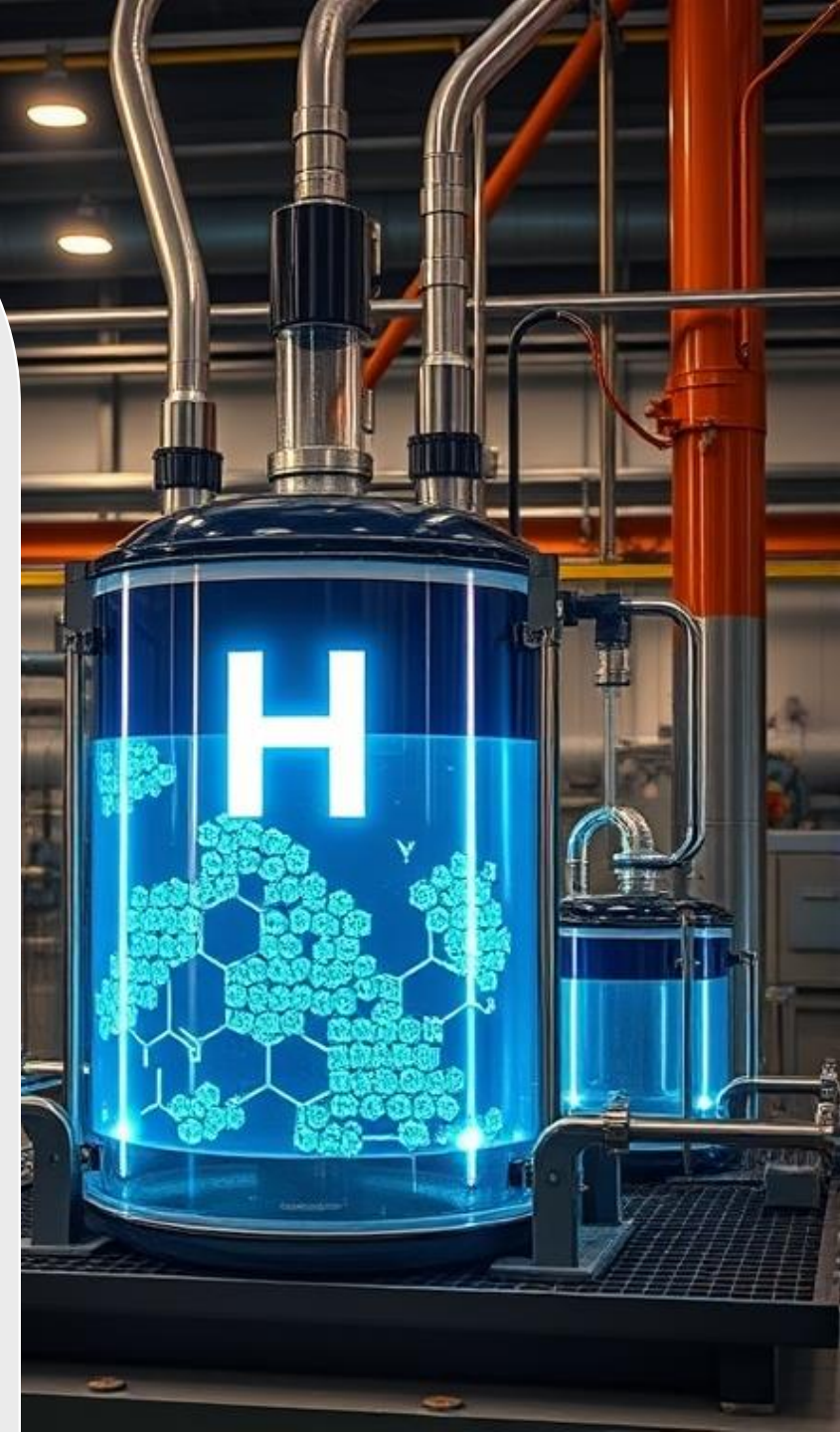
An aerial photograph of a large solar farm. The solar panels are arranged in long, parallel rows that stretch across a dark green field. The panels have a grid-like pattern and a color gradient from deep blue to a lighter, almost white, reflective surface. A semi-transparent white rectangular box with rounded corners is centered over the middle of the image. Inside this box, the word "ENERGIA" is written in a bold, black, sans-serif font.

ENERGIA

ENERGIA

TEEMAN ALUSTAVA SISÄLTÖ

- **Sähkön siirto- ja maakaasuverkon päivitys** ajan tasalle
- **Ns. pienten modulaaristen ydinvoimaloiden** huomiointi, voimalat voivat olla joko sähköä ja lämpöä tuottavia tai ainoastaan lämpöä tuottavia laitoksia
- **Datakeskusten tuottama hukkalämpö** ja toisaalta niiden tarvitsema sähkö
- **Vetytalous:** energian siirto vetynä, vedyn tuotanto, vihreä teräs, vedyn kantaja-aineet ym.
- **Aurinkovoiman hallittu rakentaminen**
- Tuulivoiman osalta ei ole tarvetta uudelleentarkastelulle
- Geoterminen energia nähdään tarkemman kaavataso suunnittelukysymyksenä

Suunnitteluperiaatteet

Energia 1/2

*Lisätty MHS-kokouksessa
25.8.2025

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
E1 Edistetään ilmaston ja ympäristön kannalta kestävään energijärjestelmään siirtymistä.	Kyseessä on laajalti hyväksytty ylätason tavoite, joka on hyvä kirjata näkyviin. Sana "ympäristö" tässä lauseessa viittaa ensisijaisesti luonnonympäristöön ja ympäristön tilaan. "Energiajärjestelmä" puolestaan tarkoittaa kokonaisuutta energian tuottamisesta energian toimittamiseen sitä käyttäville. Kaavatyössä tarkastellaan kestävää energiantuotantoa, mm. vetyverkkoon ja aurinkovoimaan liittyviä merkintöjä ja määräyksiä.
E2 * Edistetään ja ohjataan Uudenmaan omaa energiantuotantoa ottaen huomioon maakunnan ominais- ja erityispiirteet sekä reunaehdot kuten asutus, luonto- ja maisema-arvot.	Uudenmaan oma energian tuotanto sisältää myös mahdollisen ydinvoiman. Kaavatyön osana laaditaan teollisen kokoluokan aurinkovoimaa käsittelevä selvitys. Vetytaloutta käsitellään puolestaan osana laadittavaa vihreän siirtymän keskittymien selvitystä.
E3 Edistetään uusiutuvan energian siirtoa, mm. varautumalla ylimaakunnallisiin ja valtakunnanraajat ylittäviin sähkön- ja kaasunsiirron yhteyksiin.	Kaavassa huomioidaan suunnitteilla oleva kansallinen vedynsiirtoverkko sekä valtakunnanraajat ylittävät hankkeet (kuten EstLink 3). Osana siirtoyhteyksiä tunnistetaan myös tärkeät solmukohdat, kuten sähköasemat ja turvataan niiden kehittämisen edellytykset.

Suunnitteluperiaatteet

Energia 2/2

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
E4 Luodaan edellytyksiä energiatehokkuutta parantavien, päästöjä vähentävien sekä energiaverkon vakautta lisäävien teknologioiden hyödyntämiselle. Tällaisia ovat mm. energiavarastot, hiilidioksidin talteenotto ja hukkalämmön hyödyntäminen.	Edellytyksien luominen voi tarkoittaa alueiden varaamista, mutta myös esim. koko alueen käsittävien yleisten suunnittelumääräysten hahmottelua.
E5 Edistetään energiahuollon huoltovarmuutta ja turvallisuutta.	Huoltovarmuus ja turvallisuus muodostuvat pitkälti edeltävien periaatteiden onnistuneesta toteuttamisesta, mutta ansaitsee olla näkyvissä omana kohtanaan asian ajankohtaisuuden vuoksi. Näitä näkökulmia tullaan huomioimaan mm. kaavan vaikutusten arvioinnissa.

LUONTO JA HIILENSIDONTA

LUONTO JA HIILENSIDONTA

TEEMAN ALUSTAVA SISÄLTÖ

- **Suojelualueverkosto on perusta** luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Sen vahvistamisessa **tarvitaan hyvin kytkeytyneitä ekologisia verkostoja**, erityisesti muuttuvassa ilmastossa.
- **Vihreän siirtymän hankkeiden sijainnin ohjauksella vältetään heikentäviä vaikutuksia** luonnon monimuotoisuuteen ja hiilensidontaan. Uudenmaan väestönkasvu ja toimintojen keskittyminen alueelle jatkuu. Uusien toimintojen sijaintien ohjaaminen kestäväällä tavalla on välttämätöntä.
- **Ekologisen kompensaation hyvitysalueiksi ja/tai ennallistettaviksi** (luonnon tilan parantaminen) soveltuvia alueita on tarve tunnistaa mm. maakuntakaavoituksessa ja yhdistää ekologisten verkostojen tietoihin kytkeytyvyyden tukemiseksi.
- **EU:n ennallistamisasetuksen kansalliseen toimeenpanoon varaudutaan.**

Suunnitteluperiaatteet

Luonto ja hiilensidonta 1/3

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
LH1 Vaalitaan viherrakenteen arvoja ja eheyttä turvaamalla luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen ja ekosysteemipalvelujen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta merkittävät alueet ja yhteydet sekä parantamalla kytkeytyvyyttä.	VISIO-kaava täydentää ja päivittää joiltain osin Uusimaa-kaavan viherrakennetta koskevia ratkaisuja. Viherrakenne sisältää luonnonympäristöt ml. vesialueet, virkistysalueet sekä maaperän. Eheyttä turvataan välttämällä pirstomista. Lisäksi voidaan parantaa kytkeytyvyyttä mm. tuottamalla tietoa ekologisten yhteyksien toteuttamiseen. Viherrakenne on monin tavoin hyödyksi sopeutumisessa, sekä ihmisten että muun lajiston kannalta, mikä osin sisältyy ekosysteemipalveluihin ja kytkeytyvyyteen.
LH2 Turvataan ja vahvistetaan ekologisten verkostojen kytkeytyvyyttä niin, että lajiston siirtymisen mahdollisuudet muuttuvassa ilmastossa parantuvat. Samalla määritellään selkeämmät reunaehdot toimintojen sijoittamiselle suhteessa ekologisiin verkostoihin ja kehitetään ekologisen verkoston käsittelyä maakuntakaavassa.	Uudellamaalla korostuu tarve verkostojen vahvistamiseen monissa paikoissa, koska heikennyksiä on jo aiheutunut ja joillain alueilla todennäköisesti aiheutuu lisää. Teema sisältää ekologiset yhteydet (kaavassa viheryhteystarve) sekä luonnon ydinalueet.
LH3 Sovelletaan lieventämishierarkiaa ottamalla huomioon ympäristön arvot ensisijaisesti välttämällä niiden heikentämistä. Toissijaisesti mahdollisesti aiheutuvia haittoja lievennetään.	Välttäminen tarkoittaa sekä kokonaan väistämistä (uudet toiminnot jo heikennetyille ihmistoiminnan alueille) että heikennysten vähentämistä tietyllä alueella toimintaa rajaamalla. Lieventäminen voi olla haittojen estämistä, vähentämistä ja tilan parantamista. Näiden lisäksi on mahdollisuus ekologiseen kompensaatioon. Ympäristön arvot sisältävät luontoarvojen lisäksi muita huomioon otettavia arvoja, kuten ekosysteemipalvelut tai kulttuuriympäristöjen arvot.

Suunnitteluperiaatteet

Luonto ja hiilensidonta 2/3

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
LH4 Otetaan huomioon alueita, joilla on erityisiä mahdollisuuksia luonnon tilan parantamiseen. Edistetään ekologista kompensatiota ja ekologisen verkoston kytkeytyvyyttä.	Tarkoittaa tiedon tuottamista luonnon tilan parantamisen eli ennallistamisen mahdollisuuksista suhteessa ekologisten verkostojen tietoihin. Tätä tehdään esimerkiksi luonnonsuojelulain uhanalaisten luontotyyppien osalta, jotta niiden kytkeytyvyyttä tukevia ennallistamiskelpoisia alueita voidaan löytää tarjolle luontoarvomarkkinoille.
LH5 Vaalitaan hiilensidonnan potentiaalia sekä vahvistetaan hiilinieluja soveltuvilla alueilla. Erityisesti vältetään hiilinielujen ja/tai -varastojen kannalta merkittävien metsäalueiden muuttamista muuhun käyttöön.	Hiilensidonta sisältää sekä hiilinielut että -varastot. Kyse voi olla ensisijaisesti alueiden väistämisestä uusien toimintojen osoittamisessa mahdollisuuksien mukaan. Uudellamaalla selkeästi suurin merkitys on metsäalueilla, mutta muitakin voidaan ottaa huomioon. Kriteerit merkittävyydelle määritetään kaavaluonnoksen valmistelussa. Hiilinielujen vahvistamiseen soveltuvia alueita voivat olla esimerkiksi kaupunkiympäristön alueet, joissa on nykyisin vähän kasvillisuutta.
LH6 Pyritään säilyttämään ruuantuotannon kannalta merkittävät viljelyyn soveltuvat alueet.	Tietopohjana mm. Uudenmaan hyvät ja yhtenäiset peltoalueet -selvitys ja sen paikkatietojen päivitys. Säilyttämisessä keskeistä, että mahdollisuus viljelylle ei pysyvästi poistu, vaikka väliaikaisia muutoksia käyttötarkoituksiin tulisi (esim. aurinkovoima, jossa yhdistäminen ruuantuotantoon ja luonnon monimuotoisuuden tukemiseen on osin mahdollista).

Suunnitteluperiaatteet

Luonto ja hiilensidonta 3/3

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
LH7 Päivitetään suojelualuemerkintöjen rajauksia luonnonsuojelualueiden toteuttamistilanteen mukaan.	Suojelualueverkosto on luonnon monimuotoisuuden perusta. Toteuttamistilanne sisältää luonnonsuojelualuepäätökset ja/tai toteuttamisedellytykset eli suojeltavien luontoarvojen esiintymisen alueella. Näistä uudet tiedot ELY-keskukselta tai luontoarvoista mahdollisesti myös muilta osallisilta. Tarpeen mukaan valmistellaan sekä poistoja että lisäyksiä merkintöihin.
LH8 Ajantasaistetaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden rajaukset ja turvataan alueiden arvokkaat ominaispiirteet suhteessa mahdollisiin maankäytön muutoksiin.	Inventoinnit valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista on päivitetty ja ne huomioidaan maakuntakaavakartalla. Maisema-arvojen turvaaminen liittyy tässä maakuntakaavassa osoitettaviin maankäytön muutoksiin.

A photograph of three tall, grey industrial smokestacks rising from a building with a dark, corrugated metal roof. The sky is a clear, vibrant blue with a few wispy clouds. A semi-transparent white rounded rectangle is overlaid on the left side of the image, containing the title text.

TEOLLINEN TUOTANTO, KIERTOTALOUS JA MAA- AINESHUOLTO

TEOLLINEN TUOTANTO, KIERTOTALOUS JA MAA-AINESHUOLTO

TEEMAN ALUSTAVA SISÄLTÖ

- Maakuntakaavaratkaisun lähtökohtana tulisi olla **olemassa olevien alueiden ja rakenteiden hyödyntäminen** ennen uusien alueiden kaavoittamista ja toteuttamista.
- Kaavamerkintöjen riittävyttä arvioitaessa on **otettava huomioon vihreän siirtymän hankkeiden ohella muiden teollisuus- ja logistiikkatoimintojen tilantarpeet**.
- Potentiaalisia vihreän siirtymän keskittymiä voi olla tarpeen **tunnistaa ja profiloida sekä täydentää** kaavatyössä.
- Todennäköisesti tulevaisuudessa tullaan tarvitsemaan paljon pieniä paikallisia kiertotalousalueita, mutta **kasvukeskuksissa kierrätyksen osalta voi olla tarvetta laajemmille, alueellisille kiertotalouskeskittymille**

Suunnitteluperiaatteet

Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineishuolto 1/2

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
T1 Ohjataan teollisen tuotannon ja kiertotalouden keskittymät ensisijaisesti olemassa olevan rakenteen yhteyteen ja toissijaisesti tutkitaan tarve uusien alueiden osoittamiselle.	Ohjataan toiminnot jo rakentuneeseen ympäristöön ja samalla keskitetään haittoja, hyödynnetään olevia verkostoja, säästetään luontoalueita ja huolehditaan työvoiman saatavuudesta. Tarkistetaan voimassaolevan kaavan ratkaisut ja pidetään avoinna mahdollisuus kokonaan uusien alueiden osoittamiselle.
T2 Tunnistetaan teollisuuden ja kiertotalouden keskittymien erityispiirteet ja mahdollistetaan alueiden kehittyminen niiden omiin vahvuuksiin perustuen.	Laaditaan keskittymien profilointityö (ei oikeusvaikutteinen asiakirja), joka käsittelee maakuntakaavassa osoitettujen kohteiden jatko-suunnittelua ja tuo tarkemmin esille niiden ominaispiirteitä ja vahvuuksia. VISIO-kaavassa käsitellään innovatiivisista vihreän siirtymän elinkeinoista erityisesti teollista tuotantoa, kiertotaloutta ja maa-ainesasioita mahdollistaen niiden joustavat kasvu- ja kehittymisedellytykset .
T3 Otetaan vihreän siirtymän toimintojen sijoittamisessa huomioon alueiden ominais- ja erityispiirteet sekä reunaehdot kuten energia, saavutettavuus ja ympäristön arvot.	Suunnittelumääräyksissä ja osoitettaessa kohteita maakuntakaavaan huomioidaan alueiden soveltuvuus kyseisille toiminnoille.

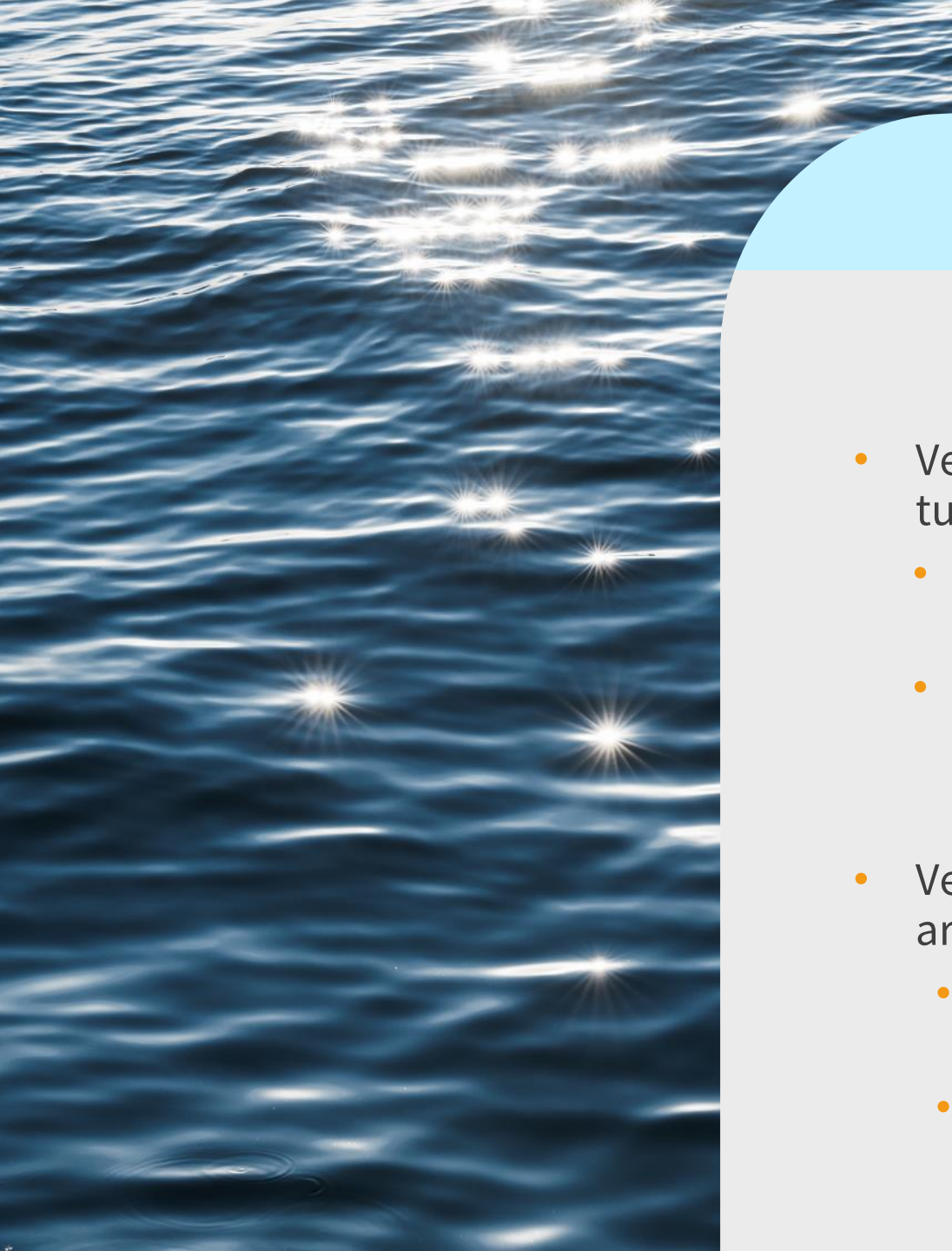
Suunnitteluperiaatteet

Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto 2/2

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
T4 Huolehditaan maakuntakaavan keinoin, että ympäristöhaittoja aiheuttavista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia asutukselle ja/tai ympäristölle.	Huomioidaan osoitettaessa kohteita maakuntakaavaan sekä suunnittelumääräyksissä toiminnoista aiheutuvat haitalliset vaikutukset.
T5 Tunnistetaan maakunnalliset maa-aineshuollon kiertotalouteen soveltuvat alueet ensisijaisesti olemassa olevan rakenteen yhteydestä ja edistetään maakunnallisen maa-ainesten kiertotalouden edellytyksiä osana vihreän siirtymän verkostoa.	Maa-aineshuollon kiertotalousalueista on Uudellamaalla pula. Maa- ja kiviainekset kattavat suuren osan kokonaiskulutuksesta ja resurssitehokkuuden parantamiseksi maa-ainesten kiertotaloutta tulisi tehostaa. Läjitysalueet sisältyvät maa-ainesten kiertotalouteen ja myös profilointityöhön.

VESIHUOLTO JA VESIVARAT

VESIHUOLTO JA VESIVARAT

TEEMAN ALUSTAVA SISÄLTÖ

- Vesivarojen ja vesihuollon pitkän aikavälin tarpeiden turvaaminen
 - [Uudenmaan vesihuollon alueellisen yleissuunnitelman](#) huomioiminen tarvittavilta osin
 - Pohjavesitietojen päivittäminen ELY:n uusien tietojen pohjalta
- Vesivarojen ja vesihuollon huomiointi vaikutusten arvioinnissa
 - Vesivarojen osalta erityisesti sopeutumisen näkökulmasta
 - Huoltovarmuus

Suunnitteluperiaatteet

Vesihuolto ja vesivarat

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
V1 Turvataan maakunnallisesti merkittävät vesihuollon pitkän aikavälin kehittämistarpeet	Vihreä siirtymä tarvitsee paljon vettä. Myös kasvavan väestön tulevaisuuden vesihuollon tarpeet tulee turvata esimerkiksi uusien mahdollisten jätevedenpuhdistamoiden ja tarvittavien siirtoviemäreiden yhteyksien osalta. Toimiva vesihuolto on kriittisen tärkeää huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmasta.
V2 Huomioidaan vesistöjen tilan turvaaminen sekä vesivarojen merkitys osana ekosysteemipalveluita, erityisesti tuotanto- ja säätelypalveluissa	Vesienhoito sisältyy näkökulmana ekosysteemipalveluihin. Ekosysteemipalvelut (esim. veden säätely, puhdistus, tulvasuojelu) ovat tärkeitä resilienssille, turvallisuudelle ja veden saatavuudelle. Pinta- ja pohjavedet näyttäytyvät isosti ilmastonmuutoksessa ja siihen sopeutumisessa. Vesivarat otetaan kaavatyössä huomioon sekä osana viherrakennetta (mm. herkät vedet), että itsenäisesti pohjavesiä ja vedenhankinnan kannalta arvokkaiden pintavesien merkintöinä ja määräyksinä. Määräyksiä on mahdollista tarpeen mukaan päivittää vesistöjen tilan ja vesivarojen vahvistamiseksi.

LOGISTIIKKA JA PITKÄN MATKAN HENKILÖLIIKENNE

LOGISTIIKKA JA PITKÄN MATKAN HENKILÖLIIKENNE

TEEMAN ALUSTAVA SISÄLTÖ

- Maakuntakaavan pitkämatkaisen henkilöliikenteen ja logistiikan ratkaisussa huomioidaan elementit liikennejärjestelmän eri tasoilta TEN-T verkolta seudulliselle tasolla.
- Kaavaratkaisu edesauttaa kasvua erityisesti kestävien kulkumuotoihin tukeutuen.
- Itäisten ratayhteyksien, Lentoradan, Tallinna-tunnelin edistynyt suunnittelutilanne huomioidaan kaavaratkaisussa.
- Pitkän matkan henkilöliikenteen ja logistiikan väylien merkinnöissä ja määräyksissä huomioidaan ajantasaiset suunnitelmat.
- Kaava edistää AFIR-asetuksen ja raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutumista.

Suunnitteluperiaatteet

Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne 1/3

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
LL1 Kehitetään merkittäviä pitkänmatkan joukkoliikenteen ja logistiikan käytäviä ja huomioidaan niiden solmukohdat kasvu mahdollistaen.	Tarkistetaan Kehä I sisäisten väylien maakuntakaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuus huomioiden nykytilanteen ja tulevaisuuden tarpeiden terminaalit pitkän matkan joukkoliikenteen ja tavaraliikenteen osalta. Huomioidaan pitkän matkan henkilöliikenteen ja logistiikan tie- ja katuyhteyksien maakuntakaavamerkintöjen ajantasaisuus pitkänmatkan joukkoliikenteen ja logistiikan käytävillä suunnitelmiin nähden. Esim. Vt 25.
LL2 Edistetään pitkän matkan henkilöliikenteen ja logistiikan väylähankkeiden toteutumista ja tukeudutaan ensisijaisesti olemassa oleviin verkostoihin ja rakenteisiin.	Huomioidaan pitkän matkan henkilöliikenteen ja logistiikan tie- ja katuyhteyksien maakuntakaavamerkintöjen ajantasaisuus suunnitelmiin nähden. Esim. Koverharin satamayhteys. Tukeudutaan ensisijaisesti olemassa olevaan infrastruktuuriin ja ei varauduta tarpeettomasti liikenneinfraan.
LL3 Luodaan edellytyksiä liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkoston toteutumiselle mm. osoittamalla niitä kaavassa.	Osoitetaan kaavassa riittävästi vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelupisteitä huomioiden mm. AFIR asetus, logistiikkaketjut sekä liikenteen ja liikkumisen tarpeet.

Suunnitteluperiaatteet

Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne 2/3

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
LL4 Edistetään kansainvälisten yhteyksien kehitystä varautumalla TEN-T-verkon vaatimukseen (Euroopan laajuinen liikenneverkko), mikä parantaa pitkän matkan henkilöliikennettä ja logistiikkaa riittävä kapasiteetti ja turvallisuus huomioiden.	Uusien velvoitteiden huomioiminen kaavatyössä. Tarkistetaan TEN-T yhteyksien (tiet, radat ja AFIR-asetus) kaavamerkinnät huomioiden ajantasaiset kehittämissuunnitelmat ym.
LL5 Varaudutaan Länsiradan, Lentoradan, Helsingin ja Tallinnan välisen tunneliyhteyden sekä idän suunnan ratayhteyksien toteuttamiseen pitkänmatkan henkilöliikenteen ja logistiikan kannalta.	Huomioidaan kaavamerkinnöissä ja määräyksissä uusimmat suunnitelmat koskien Länsirataa, Lentorataa, Helsingin ja Tallinnan välistä tunneliyhteyttä sekä idän suunnan ratayhteyksiä sekä maakunnallisesti merkittävät liityntä- ja vaihtopaikat niihin liittyen.
LL6 Varaudutaan pitkän matkan henkilöliikenteen ja logistiikan raideliikenteen operoinnin edellyttämiin terminaaleihin ja varikoihin.	Varaudutaan ajantasaisin selvityksin pitkänmatkan henkilöliikenteen ja logistiikan terminaaleihin ja varikoihin. Helsingin ja Tallinnan välistä tunneliyhteyttä koskevat suunnittelutiedot etenevät syksyllä 2025.

Suunnitteluperiaatteet

Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne 3/3

SUUNNITTELUPERIAATE	PERUSTELUJA JA ESIMERKKEJÄ
LL7 Varaudutaan elinkeinoelämän kuljetusten edellyttämiin levähdysalueisiin sekä väyliin, terminaaleihin ja logistiikan solmuihin huomioiden maakunnalliset, kansalliset, Itämeren alueen ja Euroopan yhteydet.	Merkitään raskaan liikenteen levähdysalueita juridiseen maakuntakaavaan huomioiden olemassa olevat levähdysalueet ja tehdyt selvitykset. Voidaan osin yhdistää vaihtoehtoisten polttoaineen jakeluverkon pisteisiin.
LL 8 Varmistetaan satamien toimintaedellytykset ja tehdään mahdolliset satama-alueiden tarkistukset.	Sisältää myös satamien energiatarpeen huomioimisen. Vuosaaren satama-alueen rajauksen tarkistus Helsingin yleiskaavan mukaiseksi.
LL 9 Edistetään siirtymää kestäviin kulkumuotoihin pitkän matkan henkilöliikenteen ja logistiikan osalta riittävä kapasiteetti sekä turvallisuus huomioiden.	Kaavaratkaisulla edistetään siirtymää kumipyöräliikenteestä raiteille huomioiden eri kulkumuotojen kapasiteettitarpeet ja turvallisuusnäkökohdat.
LL 10 Edistetään kestävästä raideliikenteen käyttöä matkoilla, joissa se voi tarjota ympäristöystävällisen vaihtoehdon lentoliikenteelle.	Edistetään mm. Lentoradan ja Tallinna-tunnelin merkinnöin lentoliikenteen korvaamista raideliikenteellä.

”

Kiitos!

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

uudenmaanliitto.fi

Uudenmaan liitto | Nylands förbund | Helsinki-Uusimaa Regional Council

@Uudenmaanliitto

Uudenmaan liitto

My Uusimaa